

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD)
(d.d.7 juni 2021)

Nummer
3762

Onderwerp
Agendapunt KNM Hoofdlijnennotitie Vitale Landbouw

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Aangezien de spreektijd van onze fractie in de commissie Klimaat Natuur en Milieu op 2 juni 2021 was ingekort en er geen gelegenheid was voor het stellen van politieke vragen aan het college over de uitvoering hoofdlijnennotitie vitale landbouw legt de Partij voor de Dieren de volgende vragen schriftelijk aan het college voor.

1. *In het hoofdlijnenakkoord is aangegeven dat de provincie zich inzet voor een beter dierenwelzijn in de veehouderij. Waarom is dit niet nader uitgewerkt en hier vindt de aanpak hiervan verder plaats in samenwerking met boeren?*

Antwoord

We hechten eraan eerst kort te reageren op de bovengenoemde aanleiding voor deze schriftelijke vragen. De verantwoordelijkheid voor het bepalen van de spreektijden – inclusief de spreektijd voor Gedeputeerde Staten – ligt bij Provinciale Staten. We vinden het vervelend dat de fractie van Partij voor de Dieren niet alle vragen heeft kunnen stellen. Tegelijkertijd constateren we dat niet alle van de onderstaande vragen zich lenen voor een schriftelijke reactie. Wat ons betreft is het stellen van schriftelijke vragen dan ook niet een substituut voor het debat in de commissie.

In de Hoofdlijnennotitie Vitale Landbouw is de ambitie en richting v.w.b. dierenwelzijn beschreven. In Zuid-Holland streven we naar een gezond ecosysteem voor mens, dier en plant met veel ruimte voor biodiversiteit, waar ook dieren van profiteren. Provinciale zeggenschap op het gebied van dierenwelzijn is beperkt, maar in samenwerkingen moedigen we boeren aan om dierenwelzijn te bevorderen, als onderdeel van een duurzame landbouw. Ook is in de Provinciale omgevingsverordening sinds 2016 onder andere opgenomen dat intensieve veehouderijen enkel mogen uitbreiden op basis van certificering voor dierenwelzijn en duurzaamheid.

2. *Bij de stukken van de omgevingsvisie staat dat er geen beleid natuurinclusieve landbouw is opgesteld, enkel worden een aantal instrumenten hiervoor benoemd, terwijl GS daar wel op aankoersen. We zien graag dat hiervoor beleid wordt ontwikkeld en graag een reactie van de gedeputeerde hierop. Hetzelfde geldt ook voor de monitoring van de natuurinclusieve maatregelen uitgevoerd door agrariërs en terrein beherende organisaties! Hoe gaat dit worden aangepakt?*

Antwoord

Wij nemen als provincie Zuid-Holland deel aan projecten die op het raakvlak liggen van (duurzame) landbouw en biodiversiteit en daarmee aan natuurinclusieve landbouw. Deels zijn deze projecten gefinancierd door andere overheden, zoals bij IBP, Klimaatakkoord, Veenweidestrategie, GLB, LIFE AII4Biodiversity. Deels hebben wij de projecten zelf gefinancierd.

Dit zijn een aantal voorbeeldprojecten:

- Overgangsgebieden Plan van Aanpak voor de uitwerking van de overgangsgebieden natuur-landbouw (2e fase Programma Natuur spoor 1 in combinatie met vitale landbouw)
- Stikstofaanpak: meekoppelkans voor het vergroten van de biodiversiteit
- Agrarisch natuur-en landschapsbeheer: Uitvoering Actieplan Boerenlandvogels
- Aanvalsplan Grutto: Extra impuls verbeteren landbouwgebied voor weidevogels
- Deltaplan Biodiversiteitsherstel: verbeteren van de biodiversiteit in heel Zuid-Holland
- LIFE AII4Biodiversity N2000: Verbeteren van de biodiversiteit rond NNN en N2000-gebieden (de Donkse Laagten, Midden-Delfland (Rotterdam de Boer op))
- Implementatie Winst & Weidevogels: Opdracht aan het Louis Bolk voor de inpassing van het kruidenrijk grasland op bedrijfsniveau
- Uitvoering motie uitbreiding kruidenrijk grasland: voorstel voor de toepassing van kruidenrijk grasland buiten het ANLb
- Bevorderen afname gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen; gezamenlijk proces met landbouw-, natuur- en milieuorganisaties.
- Onderzoek van de WUR naar de mogelijkheden van extensieve landbouw: aan de hand van ligging en bodemsoort
- Blauw/groene projecten: projecten die bijdragen aan duurzame landbouw-water-biodiversiteit (incl. ANLb)

Er is geen specifiek beleid voor natuurinclusieve landbouw, maar het is één van de onderdelen van vitale landbouw. Vitale landbouw gaat over duurzaam, toekomstbestendig, biodivers, natuurinclusief en economisch rendabel. Er wordt een verkenning gedaan naar de mogelijkheden van natuurinclusieve landbouw in Zuid-Holland.

3. *In de eerdere nota landbouw wordt nog aangegeven dat verschuiving van productie van dierlijke eiwitten naar meer plantaardige eiwitten nodig is, omdat daarvoor veel minder ruimte nodig is. In de nadere uitwerking zien we dat op geen enkele wijze nader uitgewerkt, terwijl tijdens het voedselsymposium op 28 mei nog de noodzaak van de eiwittransitie is benadrukt. Hoe gaat dit nader worden uitgewerkt?*

Antwoord

In de Hoofdlijnennotitie Vitale Landbouw is beschreven dat de verschuiving van productie van dierlijke eiwitten naar meer plantaardige eiwitten wenselijk is als onderdeel van kringlooplandbouw en vanwege het mindere ruimtegebruik van deze productie. Niet alle onderdelen van de Hoofdlijnennotitie kunnen direct concreet worden uitgewerkt, zo geldt dit ook voor de eiwittransitie. Mede omdat de rol van de provincie hierin beperkt is. Wel is er binnen de uitwerking van het voedselbeleid aandacht voor dit onderwerp.

4. *Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en de Raad voor Leefomgeving en Infrastructuur (RLI) adviseren in hun wetenschappelijk onderbouwde rapporten om minder vlees te eten en adviseren een meer plantaardig dieet. Ook het voedingscentrum (adviesorgaan voor consumenten namens de overheid) adviseert minder vlees te eten. Vlees is erg belastend voor ons milieu en de natuur! Wordt dit door het college nader uitgewerkt en zo ja hoe?*

Antwoord

We hebben u in de commissievergadering om input gevraagd voor de uitwerking van het voedselbeleid. We zullen de gegeven suggesties meenemen.

5. *Welke mogelijkheden zien GS voor eiwittransitie in de glastuinbouw t.a.v. duurzame productie van groenten en fruit?*

Antwoord

Binnen het programma Agritech doet Innovation Quarter momenteel onderzoek naar de kansen van de eiwittransitie voor de tuinbouwsector in Zuid-Holland. Hierin wordt onderzocht waar de sterke punten van de Zuid-Hollandse tuinbouw liggen en wat de rol van de sector kan zijn binnen de eiwittransitie. De uitkomsten van dit onderzoek worden na de zomer verwacht.

6. *Er zijn nog geen sluitende afspraken gemaakt over taakstellingen voor stikstofreductie vanuit de landbouw, althans bij ons niet bekend! Wanneer krijgen PS die? Bij de bespreking van het stikstofdossier?*

Antwoord

De afspraken die zijn gemaakt binnen Zuid-Holland en met de sector staan in de Eerste Uitvoeringsagenda Stikstof (<https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/27439/eersteuitvoeringsagendastikstofzuid-holland.pdf>).

Deze is in april naar de Provinciale Staten gestuurd en zal in de KNM commissievergadering van 7 juli behandeld worden. We onderzoeken wat de impact van een transitie in de landbouw zal zijn op stikstof en andere doelstellingen. Daarnaast zetten we in op innovatie en kennisontwikkeling van kringlooplandbouw.

7. *Wie nemen er deel aan de nog op te richten sectortafel landbouw en worden bij de sectortafel landbouw ook participanten uit de plantaardige vleesvervangende landbouw/industrie betrokken? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

In de uitvoering van de Hoofdlijnennotitie Vitale Landbouw is de samenwerking met partners van belang. Zo wordt binnen de gebiedsgerichte aanpak veel samengewerkt met andere overheden, landbouworganisaties en ketenpartijen. Het gesprek wordt binnen de gebiedsgerichte aanpak gevoerd, of aan de hand van thema's, zoals in het proces voor het terugdringen van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen of stikstof. Ook wordt in september een ronde-tafel-gesprek georganiseerd om de prioriteiten in de uitvoering van de Hoofdlijnennotitie Vitale Landbouw met partners te bespreken.

8. *Welke mogelijkheden zien GS om de subsidies daadwerkelijk in te zetten op de transitie in de landbouw voor natuurinclusieve landbouw?*

Antwoord

Gedeputeerde Staten zien mogelijkheden in de meekoppelkansen van bestaand beleid, zoals hierboven onder vraag 2 benoemd. Binnen de Subsidieregeling Groen zijn nu al mogelijkheden om initiatieven op dit gebied deels te financieren. Vooralsnog is er te weinig financiële ruimte om extra in te zetten op de transitie in de landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Wel is er via POP3 de mogelijkheid om innovaties rond landbouw en natuur/water te stimuleren en samenwerking te bevorderen. Het vervolg van POP3, het NSP gaat vanaf 2023 van start.

9. *Hoe kijkt het college aan tegen export van kennis over echt duurzame productie van voedsel en welke kansen zijn hier voor Zuid-Holland?*

Antwoord

De land- en tuinbouwsector van Zuid-Holland hebben veel waardevolle kennis over duurzame voedselproductie. Het is belangrijk om deze kennis in zowel binnen- als buitenland te delen en ondernemers te helpen om voedsel op duurzame wijze te produceren en meer voedselzekerheid op te bouwen in delen van de wereld waar dat geen vanzelfsprekendheid is. Een mooi voorbeeld van export van kennis over duurzame voedselproductie zit in de Feeding & Greening the Mega-cities strategie van de Greenport. Het college vindt het delen van kennis en leren van elkaar een heel belangrijk element in de transitie van de landbouw.

10. *Het college wil de samenwerking met Rijk, gemeenten en waterschappen rond landbouw en voedsel intensiveren. Is het college bereid om het Rijk op te roepen om landelijk niet-duurzaam geproduceerd voedsel zwaarder te belasten en duurzaam geproduceerd voedsel minder? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Gedeputeerde Staten voert hierover graag het debat met Provinciale Staten.

